

Algemene toelichting

De grondslag voor het (moeten) vaststellen van deze regeling wordt gevormd door art. 44 Gemeentewet. We gaan daarbij uit van de modelregeling van de VNG. De raadsvoorzitters van de stadsdelen hebben in de vorige bestuursperiode afgesproken dat gestreefd wordt naar het zoveel mogelijk trekken van één lijn.

Wettelijke regelingen

De regeling van de rechtspositie van de leden van het dagelijks bestuur, de raad en de commissies vindt op drie of vier niveaus plaats, te weten bij wet, Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB), ministeriële regeling (alleen leden dagelijks bestuur) en (deel)gemeentelijke regeling. Voor leden van het dagelijks bestuur is in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa) de uitkering na aftreden en het pensioen geregeld. In de Gemeentewet is aangegeven dat de nadere invulling van de rechtspositie van leden van het dagelijks bestuur, raads- en commissieleden moet worden geregeld bij AMvB. Daartoe zijn tot stand gekomen het Rechtspositiebesluit wethouders en het Rechtspositiebesluit raads- en commissieleden. In deze wetten en nadere regelgeving zijn alle voor de rechtspositie van belang zijnde onderwerpen geregeld. De regelingen worden in artikel 1 omschreven. De toevoeging "zoals nadien gewijzigd" is gekozen om onderhavige regeling niet aan elke wijziging in de regelgeving te hoeven aanpassen.

Een aantal voorzieningen, zoals de hoogte van de bezoldiging en de verschillende onkostenvergoedingen, zijn in beide rechtspositiebesluiten overwegend geregeld in dwingende bepalingen. Voor secundaire voorzieningen, geldt dat de gemeente de vrijheid heeft om deze voorzieningen te treffen.

In de regeling zijn bepalingen opgenomen inzake de rechtspositie van leden van het dagelijks bestuur, raadsleden en leden van gemeentelijke commissies. De grondslag hiervoor is te vinden in de Gemeentewet en genoemde rechtspositiebesluiten. Buiten hetgeen hun bij of krachtens de wet is toegekend genieten de leden van het dagelijks bestuur als zodanig geen inkomsten, in welke vorm dan ook, ten laste van de gemeente (artikel 44 derde lid van de Gemeentewet). Een soortgelijke bepaling is in artikel 99 van de Gemeentewet opgenomen voor raads- en commissieleden.

De arbeidsverhouding van de leden van het dagelijks bestuur

Leden van het dagelijks bestuur hebben, evenals raadsleden, geen dienstverband met de gemeente. Leden van het dagelijks bestuur zijn sinds de dualisering van het gemeentebestuur ingevolge de Ambtenarenwet als benoemde bestuurders in openbare dienst aangesteld en vallen onder de werking van die wet. Echter de bepalingen van het materiële ambtenarenrecht uit de Ambtenarenwet zijn niet van toepassing op leden van het dagelijks bestuur. Hun rechtspositie wordt, zoals hiervoor is aangegeven, beheerst door specifieke wet- en regelgeving. De aanstelling in openbare dienst houdt voor de toepassing van de fiscale wetgeving in dat sprake is van een arbeidsverhouding die als dienstbetrekking wordt aangemerkt. Dit betekent dat leden van het dagelijks bestuur direct onder de werking van de Wet op de loonbelasting vallen. Er is sinds de dualisering van het gemeentebestuur dus geen mogelijkheid meer om wel of niet voor de loonbelasting te opteren. Leden van het dagelijks bestuur vallen niet onder de werking van de Ziektewet, Werkloosheidswet en WIA. Evenmin geldt voor hen de pensioenvoorziening bij het ABP. Wachtgeld na aftreden en ouderdoms- en nabestaandenpensioen zijn voor leden van het dagelijks bestuur geregeld in de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). Leden van het dagelijks bestuur

zijn werknemers in de zin van de Zorgverzekeringswet en hebben derhalve op grond van die wet recht op vergoeding door de gemeente van de over hun bezoldiging verschuldigde inkomensafhankelijke bijdrage in de kosten van de basisverzekering.

De vergoedingssystematiek

Voor de uitoefening van het politieke ambt moeten bestuurders niet het eigen inkomen hoeven aan te spreken. Een adequate vergoedingssystematiek is daarom van belang. Eigen middelen en publieke middelen moeten zoveel mogelijk gescheiden worden gehouden. Als vergoedingssystematiek is gekozen voor de volgende wijze van redeneren:

- welke voorzieningen worden aangeboden door de organisatie (bedrijfsvoering en bestuurskosten);
- welke voorzieningen zijn noodzakelijk voor de uitoefening van het ambt, maar zijn niet rechtstreeks aan te bieden door de organisatie;
- kan voor deze voorzieningen nog een onbelaste vergoeding worden aangeboden (indien de loonbelasting geldt);
- voor voorzieningen die niet onbelast aangeboden kunnen worden, kan een (bruto) vergoeding worden verstrekt.

Concreet betekent deze vergoedingssystematiek in het algemeen het volgende.

Voorzieningen die zijn ondergebracht in de bedrijfsvoering

- ter beschikkingstelling/bruikleen of vergoeding van kosten voor computer- en communicatieapparatuur;
- zakelijk gebruik van dienstauto's;
- deelname aan cursussen en congressen e.d.

Voorzieningen die niet in de bedrijfsvoering zitten maar onbelast kunnen worden vergoed
Voor een aantal zakelijke uitgaven, zoals bepaalde reis- en verblijfkosten, blijft het systeem overeind dat de gedane zakelijke uitgaven aan de leden van het dagelijks bestuur (of het raadslid) op basis van declaratie worden vergoed. Deze kunnen, als is voldaan aan de gestelde voorwaarden, onbelast worden vergoed.

Voorzieningen die niet in de bedrijfsvoering zitten en niet onbelast kunnen worden vergoed
Voor een aantal andere beroepskosten wordt een vaste, forfaitaire (bruto) kostenvergoeding verstrekt. In de toelichting is aangegeven om welke beroepskosten het gaat.

Controle en verantwoording

Voor de bestuurlijke uitgaven is - net als voor de besteding van alle andere publieke middelen - transparantie van groot belang. In verband hiermee is, in aanvulling op de in de beheers- en controleregeling vastgestelde regels, een aantal procedures vastgelegd over rechtstreekse facturering van functionele uitgaven en declaratie van vooruit betaalde kosten.